

RAPORT

privind activitatea Portului Internațional Liber „Giurgiulești” pentru anul 2019

ELABORAT DE MINISTERUL ECONOMIEI ȘI INFRASTRUCTURII

CUPRINS

Aspecte generale	2
Forța de muncă și retribuirea muncii	2
Investiții	2
Activitatea terminalelor	3
Impozite și taxe	6
Contribuția activității Portului Internațional în economia națională	6
Concluzii	7

Aspecte generale

Activitatea în Portul Internațional Liber „Giurgiulești” (în continuare Portul Internațional sau PIL) se efectuează în conformitate cu prevederile *Acordului de investiții „Cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești” dintre Guvernul Republicii Moldova și "Azpetrol" - S.R.L., "Azertrans" - S.R.L., "Azpetrol Refinery" - S.R.L., aprobat prin Legea nr.7-XV din 17 februarie 2005, Legii cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești” nr.8-XV din 17 februarie 2005, actele normative de punere în funcțiune a lor și Acordului între Guvernul Republicii Moldova și ÎCS „Danube Logistics” SRL din 21 aprilie 2005.*

Actualmente, în Portul Internațional sunt înregistrați 51 rezidenți. În perioada de gestiune au fost înregistrați 7 rezidenți. Din 77 autorizații valabile la 31 decembrie 2019, 31 au fost eliberate în domeniul comerțului en-gros, 26 – prestare de servicii, 9 – activitate de transport, 4 – construcții, 7 – alte genuri de activitate.

Forța de muncă și retribuirea muncii

Numărul mediu scriptic al angajaților rezidenților, ce activează pe teritoriul Portului Internațional, la finele anului 2019 a constituit 484 persoane sau cu 10,1% mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent. Gradul de concentrare al numărului de angajați în cadrul câtorva rezidenți este semnificativ. Circa 80% din total angajați activează în cadrul a cinci rezidenți. Astfel, la sfârșitul perioadei de gestiune cei mai mulți angajați au fost înregistrați de către ÎCS „Danube Logistics” SRL - 172 angajați, ÎCS „Trans Cargo Terminal” SRL - 104 angajați, ÎCS „Trans Bulk Logistics” SRL – 61 angajați, ÎM „Continental Invest” SRL – 27 angajați și „Agrotest-Lab” SRL – 21 angajați.

Fondul total de salarizare pentru perioada de gestiune a constituit 39,4 mil. lei sau cu 3,3% (sau cu 1,2 mil. lei) mai mult decât în anul 2018. Salariul mediu lunar a constituit 9,2 mii lei, în creștere cu 34% față de perioada precedentă.

Investiții

Valoarea totală a investițiilor în Portul Internațional, pe întreaga perioadă de activitate a acestuia, conform situației din 31 decembrie 2019, a constituit 72,8 mil. dolari SUA, din

care 1,4 mil. dolari SUA se datorează investițiilor realizate în perioada de gestiune. Comparativ cu perioada similară precedentă, investițiile realizate în anul 2019 s-au majorat cu 2%.

Partea preponderentă a investițiilor cumulative, din momentul constituirii Portului Internațional pînă la finele anului 2019, este realizată de Investitorul General, ÎCS „Danube Logistics” SRL, care a investit 50,6 mil. dolari SUA (cca 60% din valoarea totală a investițiilor efectuate în Portul Internațional) sau cu 0,1 mil. dolari SUA mai mult decît perioada similară a anului 2018. SC „Trans Cargo Terminal” SRL, care a efectuat construcția și exploatarea terminalului cerealier a realizat investiții de 13,8 mil. dolari SUA, în creștere cu 0,3 mil. dolari SUA față de 2018.

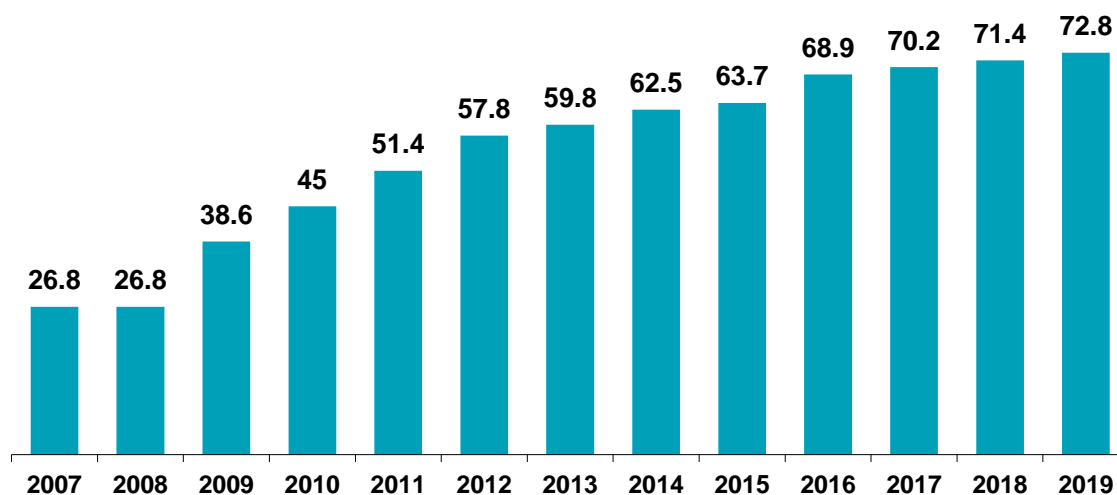

Figura nr.1. Valoarea cumulativă a investițiilor realizate în PIL „Giurgiu-lești” pînă la 31.12.2019, mil. dolari SUA

Activitatea terminalelor

Pe parcursul anului 2019 în Portul Internațional au acostat și au fost deservite 569 diverse tipuri de nave (circa 1,6 nave pe zi), din acestea 150 sunt service craft (remorhere), care nu au marfa dar doar deservesc unitatile cu marfa nepropulsate.

În perioada de gestiune prin intermediul terminalelor fluviale ale Portului Internațional au fost transbordate 1090,6 mii tone de mărfuri diverse sau cu 1,9% mai mult față de anul 2018. Cantitatea medie de marfă per navă acostată în perioada de raportare a constituit circa 1.9 mii tone, majorându-se față de perioada precedentă cu 2%.

În anul 2019 pe teritoriul **terminalului petrolier** al Portului Internațional au fost transbordate 176,2 mii tone de produse petroliere sau cu 27,5% mai puțin față de 2018, dintre care, exportate 13,6 mii tone de produse petroliere sau cu 11,2 mii tone mai puțin față de aceeași perioadă a anului 2018 și importate 162,5 mii tone de produse petroliere (92,3% din total transbordări pe terminalul petrolier) sau cu 25,5% mai puțin decât în perioada corespunzătoare a anului 2018. Circa 1,5 mii tone au fost livrate rezidenților zonelor economice libere sau de cca 9 ori mai puțin decât în perioada precedentă. Prin urmare, se constată că, pe parcursul anului 2019 platforma terminalului petrolier a fost utilizată, în special, pentru importul produselor petroliere, constatându-se o reducere a producției transbordate (în special a celei importate) în anul de raportare față de perioada precedentă.

La finele perioadei de raportare, aproximativ 4,1 mii tone de produse petroliere erau depozitate sau cu 59,6% mai puțin în comparație cu anul 2018.

Relatăm că, Investitorul General oferă serviciile terminalului pentru toți agenții economici, importatori de produse petroliere prin intermediul Portului Internațional.

Pe parcursul anului 2019 **terminalul de mărfuri generale** și-a sporit activitatea, fiind utilizat, în special, pentru importul de mărfuri. Astfel, prin intermediul terminalului au fost transbordate 424,2 mii tone de mărfuri sau cu 9,8% mai mult față de 2018, dintre care, exportate 116,9 mii tone de mărfuri sau cu 29,1% mai mult decât în 2018 și importate 307,3 mii tone de mărfuri (72,4% din total marfă transbordată) sau cu 3,9 % mai mult față de 2018. Printre mărfurile tranzitate pot fi evidențiate materiale de construcție, cereale în containere, băuturi alcoolice, etc.

În perioada de gestiune prin intermediul **terminalului cerealier** au fost transbordate 395,3 mii tone de cereale, majorându-se cu 11,3% față de perioada precedentă. Toată producția a fost direcționată numai spre export, situație similară anului precedent.

În 2019 a continuat transbordarea *uleiului vegetal* prin Portul Internațional. În esență, pe parcursul anului au fost transbordate 94,9 mii tone de ulei sau cu 10,6% mai mult față de 2018, toată producția fiind direcționată numai spre export, situație similară anului precedent.

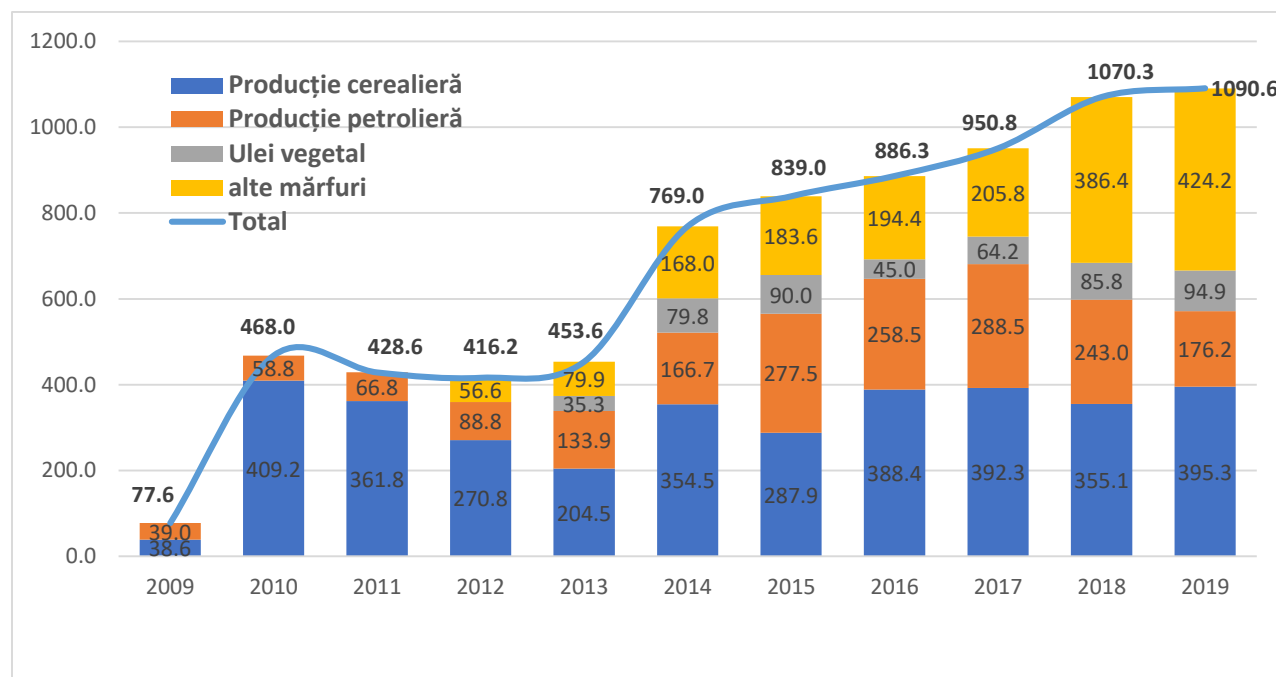

Figura nr.2. Volumul încărcăturilor transbordate prin intermediul PIL „Giurgiulești” pe tipuri de producție, mii tone.

În 2019 volumul *comerțului angro* realizat în Portul Internațional a constituit 1,8 mild. lei sau cu 39,9% mai mult în comparație cu anul 2018.

De asemenea, în perioada de raportare au fost oferite rezidenților, de către operatorul Portului Internațional, *servicii* în volum de 284,7 mil. lei, inclusiv *servicii de arendă* în sumă de 26,2 mil. lei.

Volumul serviciilor oferite în cadrul portului, de la începutul anului curent, a constituit 252,4 mil. lei. Printre alte genuri de activitate pot fi evidențiate activitatea de transportare – 122,4 mil. lei, servicii portuare – 124,7 mil. lei.

Impozite și taxe

În 2019 rezidenții au achitat diverse *impozite și taxe* în sumă de 434,4 mil. lei sau cu 12,9% mai puțin față de 2018, inclusiv 166 mil. lei TVA, 116,0 mil. lei accize, 2,7 mil lei impozit pe venit, 147,8 mil. lei pentru proceduri vamale și 9,4 mil. lei defalcări în fondul de asigurări sociale. Volumul datoriilor rezidenților față de buget, la finele perioadei de referință, a constituit 366 mii lei sau cu 43,2% mai puțin decât în 2018.

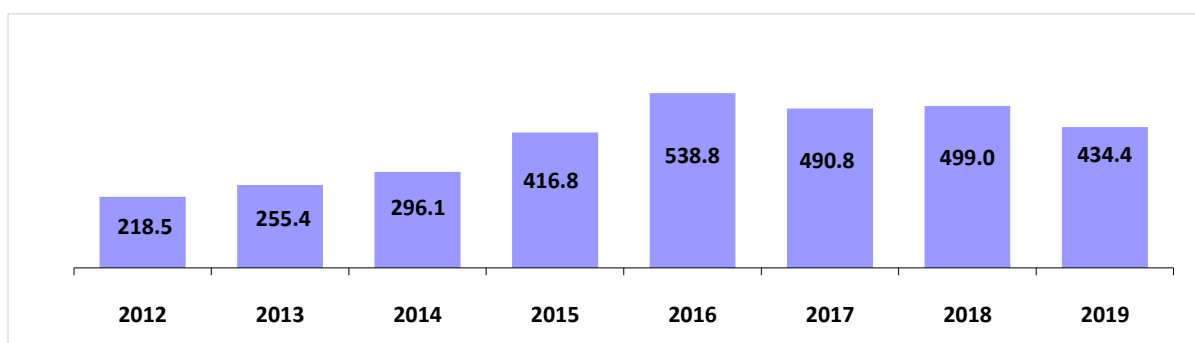

Figura nr.3. Volumul total al impozitelor și taxelor calculate în cadrul Portului Internațional „Giurgiulești” (mil. lei)

Contribuția activității Portului Internațional în economia națională

Conform Legii nr.8/2005, Portul Internațional se creează în scopul accelerării dezvoltării economice a zonei de sud a Republicii Moldova, al asigurării securității energetice și securității transporturilor țării, precum și al dezvoltării comerțului internațional.

În scopul estimării contribuției Portului Internațional la dezvoltarea comerțului internațional și economiei naționale în ansamblu, s-a realizat analiza comparativă a indicatorilor de rezultat înregistrați în cadrul Portului Internațional cu indicatorii similari obținuți la nivel de economie națională. Contribuția activității Portului Internațional în comerțul internațional și formarea veniturilor bugetare naționale este prezentată în tabelul ce urmează.

Astfel, circa 19.4% din volumul (tone) producției cerealiere exportate din Republica Moldova în 2019, s-a exportat prin intermediul Portului Internațional, înregistrându-se o descreștere a ponderii față de perioada corespunzătoare a anului precedent. Peste 40,7% din volumul uleiului vegetal exportat din economia națională în 2019, a fost realizată pe cale maritimă prin Portul Internațional, cu o micșorare a ponderii față de 2018 de circa 23,28 p.p.

Tabel. Ponderea indicatorilor economici ai Portului Internațional din valoarea indicatorilor economiei naționale

Indicatori	2018	2019	Modificări (+,-), p.p.
Ponderea exportului prin port a producției cerealiere din total producție cerealiere exportată pe economie națională	19.6%	19.4%	-0.22
Ponderea exportului prin port a producției petroliere din total producție petroliere exportată pe economie națională	90.9%	91.4%	0.55
Ponderea exportului prin port a producției de ulei vegetal din total producție de ulei vegetal exportată pe economie națională	64.0%	40.7%	-23.28
Ponderea importului prin port a producției petroliere din total producție petroliere importată pe economie națională	11.0%	8.5%	-2.53

Importul de produse petroliere prin intermediul Portului Internațional, deține o pondere de circa 8,5%, cota micșorându-se față de anul precedent cu circa 2,53 puncte procentuale. Volumul producției petroliere importate pe total economie națională s-a diminuat cu circa 3,5% în 2019 față de perioada similară a anului precedent. Astfel, ponderea producției de petrol importate prin port înregistrează de asemenea o dinamică descendentă. Această situație presupune că importatorii au tendința de a utiliza în continuare portul pentru importul produselor petroliere.

Concluzii

- Dinamica înregistrată în anul 2019 demonstrează că, activitatea Portului Internațional menține un trend variabil, dependent de specificul sezonier al producției transbordate.
- Contribuția activității portului la dezvoltarea comerțului internațional al țării se caracterizează printr-o corelare a ritmurilor de dinamică cu evoluția indicatorilor

corespunzător pe economie națională, cu excepția importului de produse petroliere, ceea ce determină reducerea ponderii activităților portuare pe acest segment.

- Volumul producției transbordate prin intermediul terminalelor înregistrează o evoluție flotantă. Majoritatea producției transbordate (73%) a fost destinată pentru exportul mărfurilor. Trei din patru terminale portuare (cerealier, petrolier, ulei vegetal) determină o diminuare a producției transbordate, iar al patrulea terminal portuar (de mărfuri generale) continuă să înregistreze creșteri semnificative.
- Valoarea investițiilor realizate în perioada de referință în cadrul Portului Internațional, determină o dinamică ascendentă față de perioada similară a anului precedent;
- Reducerea producției transbordate în perioada de raportare față de perioada similară a anului precedent, pentru majoritatea terminalelor, a determinat și reducerea esențială a taxelor și impozitelor achitate de rezidenții Portului la Bugetul de Stat.